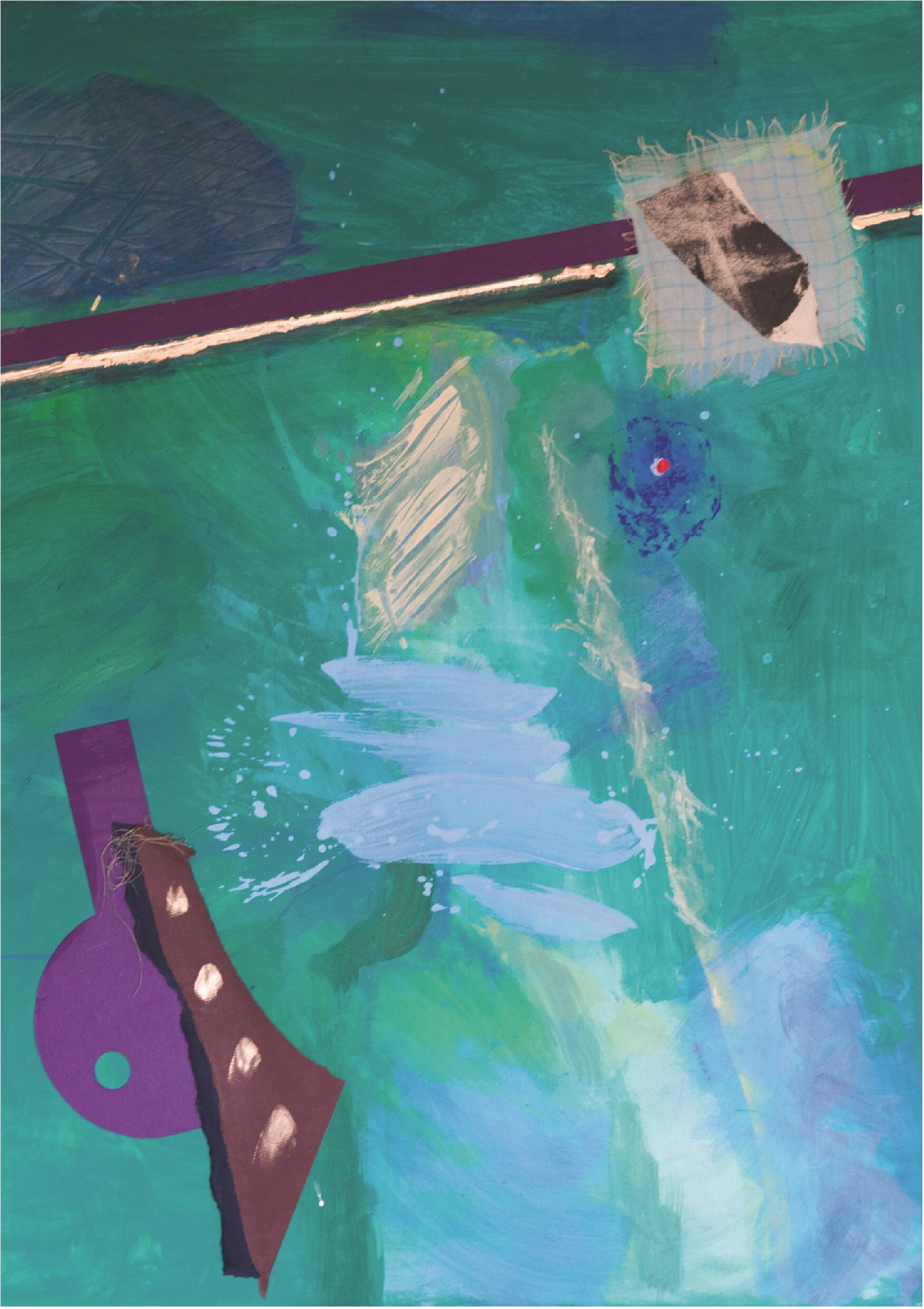

Letitia Oprisan
,

Zăpezile

-poezii-

București, 2022

Ilustrație copertă și interior: *Letiția Oprișan* –
Copyright Visarta 2022

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OPRIȘAN, LETIȚIA

Zăpezile : poezii / Letiția Oprișan. - București : Bifrost,
2022

ISBN 978-606-95341-8-2

821.135.1

© Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această
lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul scris al editurii
și al autoarei.

Copyright © 2022

Editura Bifrost

Str. Liviu Rebreanu nr.46-58, sector 3, București

e-mail: office@bifrost.ro

www.bifrost.ro

CUPRINS

Prefață **7** Zăpezile imaculate **14** Alb **15** Un miracol **16**
Vise frumoase **17** Îngrijorări **18** Un suspin **19** Memoria
difuză **20** Bondarul **21** O idee excelentă **22** Ipostaze **24** O
prelegere **25** Ruga fierbinte **26** O furnică obeză **27** Reguli
de revigorare **28** Am mers pe o intuiție **29** Singurătatea
precară **30** Zborul **31** Stația solară **32** Stratul
metagalactic **34** Extazul fulgului de nea **35** În manuscris
ne pliam **36** Muntele Vezuviu **37** Regrete incipiente **38**
Înzăpezit în tăcere **40** În miniatură **41** Aurul negru **42**
Neștiut în tăcere **44** Miraculos **45** Cântecele vibrant **47**
Zăpezile cu rezonanțe **48** Din vară, în iarna geroasă **49**
Șarpele vivipar **50** Pe drumul înzăpezit **51** Un gând arcuit
52 O întrebare **54** Gânduri bizare **55** Inocența din zăpada
pufoasă **56** Lăcustele **57** Nevoia de liniște **58** Pârția
imaculată **59** Zăpada de la bunici **60** Zăpada din toiul
noptii **61** Muntele dezăpezit **62** Diferențe **64** Gânduri
iernatice **65** Criterii incerte **66** Ninsoarea spulberată **67**
La săniuș **68** Fascinația fulgilor de nea **69** Zăpada
pufoasă **70** Norul plin de fulgi **71** Zăpada de munte **72**
Incertitudini **74** Avem o părere **75** Dorință **76** Zăpadă
stelară **77** Ipostaze **78** Intens **79** Echipa finală **80**
Nedumeriri **81** Supărată **82** Riscul **84** Ruptura **85**
Fericirea stătea la uscat **86** Mirosul zăpezii **87** Incizia
desfrunzită **88** În gerul năprasnic **89** Somnul fulgilor de
nea **90** Negocieri **91** Zăpada ivindu-se **92** În noapte **94**
Nedumerire **95** Cântecele mă fascina **96** Dealurile cu
zăpezi **97** Îngrijorare **98** Inclus în abis **99** Jaloane
iernatice **100** Vraja de sărbători **101** Prospețimea zăpezii
102 Avalanșa **104** Gândul iernatic **105** Unda eliptică **106**

Visul de iarnă	107	Floarea de iarnă	108	Probleme	109
Privire strivită	110	Nu știu să bifez	111	Nocturnă	112
Intoleranță	113	Ningea, încontinuu ningea	114		
Curriculum vitae	116	Lista lucrărilor de pictură și grafică			
	119				

PREFAȚĂ

De la poezia imaginii la imaginea poeziei (sau *simfonia culorilor vs. simfonia versurilor*)

Prin volumul „ZĂPEZILE”, celebra artistă plastică și, în același timp, poetă - Letiția Oprișan - ne lansează provocarea de a parcurge împreună un univers ideatic și imaginativ, plin de candoare dar și de frământări lăuntrice.

Element indispensabil al vieții, lumina solară, lumină divină, clară, de un alb pur, reunește în sine toate culorile curcubeului. Culori care sunt intrinsece vieții pictorului. Întreaga lui creație, plină de trăiri, este exprimată printr-o adevărată explozie de culori. Culori care, atunci când ajung să exprime esența trăirilor sale, se resintetizează în elementul inițial: lumina solară.

Și cum nimic nu este întâmplător pe această lume, imaginea acestui alb pur, în simbolistica umană, este aceea a zăpezii. Zăpadă care, la rândul ei, rezultă din metamorfozarea unuia dintre elementele primordiale ale vieții: apa.

Asemeni sacerdoților din vechime care, în mărețele lor temple, venerau Soarele și, prin el, lumina vieții, pictorul venerează în micul său atelier viața, prin simfoia culorilor pe care le așterne pe pânză, rupând din inima sa cele

mai frumoase poezii ale imaginilor dintr-o lume resintetizată în retorta sufletului său.

Dintr-un unghi de vedere strict științific, culorile percepute de ochiul uman sunt, de fapt, frecvențe ale luminii reflectate de diferitele corpuri aflate în natura înconjurătoare. Deci, energie. Iar organismul uman are nevoie permanentă de energie.

Culorile ne influențează viața în mod direct și îi dau sens, având efecte benefice asupra sănătății noastre fizice și psihice. Indiferent dacă sunt primare sau secundare, calde sau reci, puternice sau slabe, culorile ne influențează percepțiile și, implicit, starea de spirit și atitudinile.

Așa cum aflăm din cartea „*GENEZEI*”, în *Ziua Întâia* Dumnezeu a făcut cerul și pământul, după care a zis: „*Să fie lumină!*”. Și a fost lumină. Dar *BIBLIA* ne spune că „*la început era Cuvântul, și Cuvântul era Dumnezeu*”.

Și iată cum, în mod absolut firesc și natural, aspirația către esența vieții o conduce pe magiciana culorilor la originea *Creației*: Cuvântul.

Așa cum ne destăinuie și jurnalista Roxana Păsculescu de la Radio România Cultural, aflăm că: „Letiția Oprîșan este permanent în schimbare... Orele nopții le dedică poeziei, iar ziua... picturii ori graficii.” (27 februarie 2020 - „Treptele tăcerii la Letiția Oprîșan”).

Și iată cum, artistul plastic glisează, inexorabil, de la poezia imaginii la imaginea poeziei. De data aceasta, prin volumul „*ZĂPEZILE*”, la o simfonie în versuri pe nuanțe de alb!

Zestrea cu care a plecat în lume copilul din Valea Zeletinului (a se vedea: „De vorbă cu pictorița Letiția Oprișan”, Formula AS, anul 2018, numărul 1344, Lumea românească), mintea iscoditoare cu care săpa galerii în lutul de la Dealurile Turcului și din care „țâșnea inspirația, în toate culorile curcubeului”, a condus-o, de această dată, de la policromie la monocromie... de fapt, la acromatism! Albul, care este încadrat în categoria non-culorilor, este considerat simbol al purității și al atenției. Cei care preferă albul sunt, de regulă, oameni buni, plini de sinceritate și candoare, altruști și ușor adaptabili la schimbare.

Și iată că din simbioza dintre lirismul percepției unui anotimp hibernal spiritual și cromatica luminii pure, celeste, apar „ZĂPEZILE” Letiției Oprișan!

Dar de unde acest leitmotiv? Poate fi o „obsesie” a zăpezii în artă? Aflăm dintr-un interviu luat de criticul și istoricul de artă Hans Ulrich Obrist („Viețile artiștilor, viețile arhitecților. Interviuuri cu cei mai mari artiști contemporani”) artistei franceze Dominique Gonzalez-Foerester, că: „Săptămâna asta am început să fiu obsedată de zăpadă. ... obsesia opusă tropicelor e zăpada.”.

Din această perspectivă, s-ar putea pune câteva întrebări legitime: care sunt originile unei astfel de obsesii? Ce ar putea să o genereze și care sunt resorturile care o fac să se manifeste? Un posibil răspuns îl aflăm tot de la Dominique Gonzalez-Foerester: „E prima oară când sunt atât de obsedată de zăpadă. Poate din cauză că în copilăria mea era o simplă realitate... Dar

acum am descoperit frumusețea ei și emoția incredibilă care o poate însoți... E în același timp începutul și sfârșitul, un fel de cub alb climatic.”

Desigur, resorturile intime care o „împing” pe Letiția Oprîșan într-un anotimp alb pot fi, întrucâtva, similare cu cele ale altor artiști contemporani sau pot fi total diferite și originale. Ni se confirmă această supoziție încă din start, încă din primul poem al volumului, „Zăpezile imaculate”, în care autoarea ni se confesează: „îngrijorați de albul zăpezilor învolburate / cream un decor înghețat, / ... eu intram în alertă în mișcarea zăpezii / mă îmbrăcam c-o mantie / de zări, purpurie”.

Tema zăpezii se regăsește în fiecare filă a calendarului acestui anotimp alb, reprezentat de volumul de față, fiecare filă a lui fiind un poem închinat vieții. Ca un carusel ce imită roata vieții, ridicându-ne și coborându-ne în timp ce ne rotește fără oprire, poemele zăpezii ne poartă, paradoxal, printr-un univers plin de însuflețire și de culoare, în care vara este cvasi-prezentă printr-un evantai de trăiri, de la melancolie până la exuberanță.

Purtată de aceste trăiri, poeta se confesează (în „Cântecul mă fascina”): „când înotam prin zăpadă / pe o cărăruie îngustă / voiam să găsesc notele muzicale / portativele să găsesc / în zăpadă. / de aceea o așteptam să cadă / mereu, mereu / peste cântecul meu / pierdut în zăpadă / să descifrez / portativele / pentru un vers.”. Și astfel, cercul este complet: *simfonia culorilor, simfonia sunetelor, simfonia versurilor!*

Un „cerc simfonic” ce se întinde peste câmpii înverzite, dealuri inelate, munți stâncoși cu brazi, aer curat, cascade înspumate, abisuri și hăuri înălbite, populat de gâzele din orchestră, de bondari, albine, furnici, miriapozi, lăcuste, păsări stacojii, pescăruși obezi, cotoi, rinoceri dar și de bacterii ucigașe.

În acest adevărat meta-univers, formele inelare, cercurile absurde, spiralele lăhuze, triunghiurile înzăpezite și zilele eliptice se împletesc cu ideile albite și culorile complementare, alături de briza uitată în fracții, în clipe de dor, pe fâșii și raze de dor. Prinți și prințese venite în zbor din mijlocul galaxiei, înveșmântați în mantii stelare, trăiesc o viață interstelară în palate luxoase din împărăția cerească, acolo unde, de pe tronul dintre lumi, se hotărăște ordinea planetară.

Copiii care se joacă pe derdeluș, dându-se cu sania sau aruncând cu bulgări de zăpadă, își aștaptă părinții întârziați, împreună cu bunicii ursuzi și bunicile acoperite magistral de cuvinte. Iar dincolo de linia orizontului, pe cărări de ceară sau pe fire de infinit, o briză ermetică trecea peste hăul ionizat și statuia flămândă, înspre altarul de pe insula transparentă.

Și, deasupra tuturor, se cerne zăpada: zăpada imaculată („Zăpezile imaculate”), zăpada prea mare, zăpada prea albă („Îngrijorări”), zăpada intactă („Un suspin”), zăpada pufoasă („O idee excelentă”), zăpada viscolită („Reguli de revigorare”), zăpada de aseară, zăpada ingrată („Singurătatea precară”), zăpada de dimineață („Zborul”), zăpada de vară („Stratul metagalactic”), zăpada înghețată-n triunghi („Regrete

incipiente”), *zăpada prea rece* („În miniatură”), *zăpada venită insidios* („Miraculos”), *zăpada tandră*, *zăpada din iarna aceasta* („Zăpezile cu rezonanțe”), *zăpada spulberată în cerc* („Lăcustele”), *zăpada adunată pe muntele portocaliu* („Nevoia de liniște”), *prima zăpadă* („Pârtia imaculată”), *zăpada albă strălucitoare* („Zăpada în toiul nopții”), *zăpada dezlănțuită* („Gânduri iernatice”), *zăpada de munte* („Zăpada de munte”), *zăpada umbroasă* („Dorință”), *zăpada proaspătă* („Ipostaze”), *zăpada strălucitoare* („Echipa finală”, „Nedumeriri”), *zăpada fragilă* („Fericirea stătea la uscat”), *zăpada argintie* („Jaloane iernatice”), *zăpada prea înghețată* („Floarea de iarnă”).

Ca un final, putem concluziona că, folosind ca pretext cel de-al patrulea anotimp - iarna - Letiția Oprișan ne poartă, de fapt, prin universul celui de-al cincilea anotimp - anotimpul sufletului. Un anotimp al sufletului presărat cu zăpezile transcendente ale cunoașterii și trăirilor pline de sensibilitate: „niciodată nu ai auzit / o zăpadă să cânte? / nici chiar cea depusă / pe sufletul meu?” („Dorință”).

Nicolae Dumitru

Membru al Ligii Scriitorilor Dobrogeni – Constanța

"Vacante mare"
fus/R
29/7x21cm

30/9/16

Letitia Oprian
1/2016

Zăpezile imaculate

îngrijorați de albul zăpezilor învolburate
cream un decor înghețat,
în preajma unor frisoane multicolore
să stea câteva ore
imaculat.

eu intram în alertă în mișcarea zăpezii
mă îmbrăcam c-o mantie
de zări, purpurie

iscodeam trei intenții
întru protecție
bandajam tot văzduhul
învolburat,
rece și incolor,
într-o fâșie de dor.

zăpezile imaculate
pot fi multiplicare
până în vară !?

pot ronțai invizibilul?
pot pași mai alert?
spre viitorul mai cert?

Alb

albul din fulgul de nea,
a strigat:
sunt gata de încolțit
pe muntele înzăpezit
și în inima împresurată
cu clipe de dor
a prințesei venite în zbor
prin neîmblânzitul decor.

iar pasărea stacojie
cu un ciripit arzător
a plecat în pustie

așezam,circular, toate cuvintele
rostibile,
în ritmuri concentrice
pe fulgul de nea!

pe cer nu mai era nici o stea!

Un miracol

mă izbeam de un miracol
înțepenit în tâmpla iernii.
era argintiu pe partea dorsală
și nici nu clipea.

eu nu aveam vocea la mine
mă propulsam în neștire
prin hăul ionizat
dincolo de zăpezi.

cu lacrima dintr-un fulg
m-am spălat
de atâta uimire
și am sucombat
sub formă inelară,
în viața mea interstelară
unde găseam mai multă iubire.

Vise frumoase

cu vise frumoase,
nevrând să disper,
șipam într-un hău
pe care l-am traversat
din greșeală...

mă strecuram printre neguri
multiplicate în cercuri
aveam vise frumoase,
miraculoase,
îmbobocite,
când iarna era pe sfârșite .

mă propulsam
cu multe gânduri troienite
intram în decor hibernal;

pe pârtia înzăpezită
mă propulsam.

Îngrijorări

sunt transferată pe insula transparentă
înserată acum, pe marginea gravitației
nereușind îmbarcarea
prin zăpada prea mare

va fi ger, întuneric și umbre
printre ninsori?
grădina va găzdui o statuie
flămândă și veșnic nedecisivă?

aveam o misivă
pentru zăpada prea albă.
ținută în palmă.

Un suspin

un suspin rătăcea pe marginea
zilei eliptice
nu putea să respire
mângâia câteva fire
de infinit
l-am chemat, dar n-a mai venit.

am invitat două virgule
fără prea mari inhibiții
în îngrijorarea serii
să frunzărească albumul
dezgropat din zăpada
depus pe nisipul aurifer
astă vară,
dispuse să vadă
câteva idei mai albite.

aerul dintre cuvinte
înfrigurat și acoperit de zăpadă
nu putea să mai vadă;

cineva se întrista
când descoperea
un sâmbure dureros
cu capul în jos
pășind, singur, pe plaja
înfrigurată
prin zăpada intactă.

Memoria difuză

pot să număr scânteile
de pe limbile ceasornicului !
să invit perechea de delfini antrenați
pentru un spectacol cu piruete în piscina
liceului?

printre gâzele din orhestră începuseră
multe dispute:
în curând vor tricota pulovere de zăpadă
pentru membrii juriului. Dezbaterile
învolburau toleranța
septembrie se va dezintegra pe o frunză
și nu spunea nimic despre haosul
din memoria difuză.

grâul era deja încolțit pe o spirală lăhuză.

Bondarul

voiam să te conving, lăcrimând,
în mijlocul galaxiei
când ni se făcea tot mai frig,
că nu puteam nici să strig
eram mută,
nu puteam nici să zbor
pe o rază de dor.

dormeam cristalizați în zăpadă,
aveam incizii pe cele trei note muzicale
din partitură
ne pitiserăm sub învelișul lunii într-un vers
înaintam zgribuliți prin univers.

plecaserăm din palat.

vociferări multiple străbăteau aerul,
încrucișat.

tu-mi arătai degetul arătător înfrunzit
îmbrăcat în reverberări timpurii
și nu știai nimic de sosirea
zăpezilor peste câmpii;

deși erai muribund, totu-ți era mult prea clar:
te refugiasse-și pe o stea, într-un bar
străduindu-te să îmblânzești un bondar
bondarul milionar
prinzând-ul cu dibăcie
sub un pahar.

O idee excelentă

în sertarul cu multe nevoițe
nu puteam să aprind nici un rug
nici să ajung
lăcrimând involuntar
la un altar.
mă urcam pe sfoara întinsă vertical
de un înger și de un cal
din herghelia dezvoltată ad-hoc.

nu mai aveai nici un loc
pe pământ
pe partea dezmoștenită prin abuz
de un bunic cam ursuz.

mă plângeam unui aer mai alb
căzut în letargie pe zăpada pufoasă
că plecaseși de-acasă
și indecis,
nu puteai să mai ai nici un vis
în aerul ceva mai încins
cules din abis.

Letitia Oprisan
2016

"Încăleziul"
tus, le 29,7x21cm.